

full DOMINICAL

CARTA DOMINICAL

† CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Una bonica tradició

FOTO: ISTOCK

Ens trobem immersos en el temps litúrgic d'Advent. La litúrgia d'aquestes setmanes ens ajuda a preparar la vinguda de Crist al nostre món. Preparem els nostres cors amb la pregària i també preparem il·lusionats les nostres llars amb elements nadalencs i amb una bonica tradició: el pessebre.

L'entranyable Pessebre de Nadal ha sobreviscut, malgrat molts canvis socials, polítics i tecnològics, durant vuit segles. Això ens hauria d'emocionar. Estic segur que aquests dies ja deveu haver preparat el pessebre en algun racó de casa vostra. Aquest any encara ho farem amb més alegria, ja que es compleixen 800 anys de la primera escenificació del pessebre, que va ser obra de sant Francesc d'Assís.

Els biògrafs de sant Francesc d'Assís expliquen que, uns dies abans del Nadal de 1223, sant Francesc va arribar a Greccio, un poble italià situat en un lloc escarpat on hi havia grutes. Era un poble que li va recordar el paisatge de Betlem, on segons la tradició va néixer Jesús. És per això que, amb l'ajuda dels habitants d'aquest poble, va decidir es-

cenificar el naixement de Jesús en una cova de Greccio.

El sant d'Assís i molts habitants de Greccio van anar a aquella cova per celebrar la missa de la nit de Nadal. Els mateixos fidels que van participar a l'Eucaristia van escenificar el naixement de Jesús. Va ser el primer pessebre vivent. Expliquen els testimonis que en acabar la missa tots els que havien celebrat l'Eucaristia van tornar a casa plens d'alegria. Aquella nit, la llum del Nadal va arribar més que mai al cor de tots els presents.

Els nostres pessebres, doncs, tenen un origen franciscà. Hi ha sempre cinc figures fonamentals: el nen Jesús, la Mare de Déu, sant Josep i també, el bou i la mula. Avui voldria compartir amb vosaltres una reflexió sobre dos elements de gran tradició a Catalunya que de vegades oblidem i que han recollit alguns estudiosos.

El primer és la presència d'alguna casa o edifici en ruïnes. Aquestes ruïnes simbolitzen la humanitat, un món ple de conflictes en què hi ha cada cop

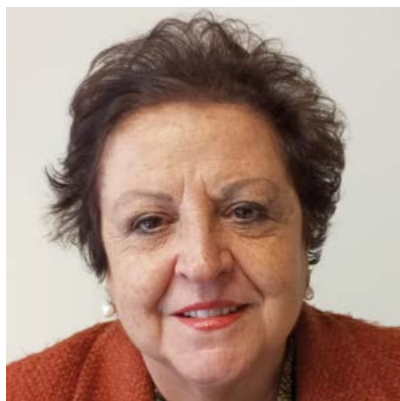
més empobrits. El naixement de Jesús ens torna l'esperança. Quan sentim al nostre voltant que tot s'ensorra, demanem a Crist que reconstrueixi les nostres vides.

El segon element és una figura molt entranyable. És un pastor que prepara el menjar en una olla. Es troba estirat a terra i bufa per mantenir el foc encès. Aquesta figura ens pot ajudar a tenir una actitud contemplativa davant del naixement de Jesús. El simpàtic pastor fa les seves tasques diàries i està al costat del nen Jesús. Durant aquests dies, trobem algun moment per estar prop de Jesús, Maria i Josep, i demanar-los que ens ajudin a mantenir encès el foc de la nostra fe.

Benvolguts germans i germanes, el pessebre, tal com ens diu el papa Francesc ens ajuda a recordar que «el Pare ens ha donat un germà que ve a buscar-nos quan estem desorientats i perdem el rumb; un amic fidel que sempre és prop nostre» (*Admirabile signum*, 3). Preparem el nostre cor per rebre Jesús, l'amic que mai no falla.

ENTREVISTA

Acompanyar en la malaltia

CARMEN BENITO

Del 9 de gener al 18 de juny, la Facultat de Filosofia de Catalunya (AUSP), en col·laboració amb el Secretariat de Pastoral de la Salut de Barcelona, impartirà el *Diploma en acompanyament del procés de malaltia* (<https://filosofia.edusantpacia.cat>). L'objectiu del curs és oferir les competències necessàries per assumir llocs de treball on s'acompanyi persones, familiars i professionals a afrontar un dels moments més durs d'aquesta vida: el procés del dol esdevingut per una mort propera. La Dra. Carmen Benito és la directora del Secretariat de Pastoral de la Salut de Barcelona.

Per què ens cal una bona formació per acompanyar en el procés de malaltia?

Perquè davant l'oportunitat d'acompanyar algú en el procés de malaltia hem de ser molt delicats a respondre les seves necessitats davant les dues qüestions que li presenten preocupació: com envelliré i com moriré. I això, en una societat tan canviant i ràpida, necessitem —com a Església i com a societat— preparar-nos per encertar l'acompanyament des de la sinceritat i la sensibilitat.

Tothom està preparat per acompanyar?

No. Un ha d'estar bé i en pau. Demanem una qualitat de base: la sinceritat. I, a partir d'aquí, descobrim la compassió. Al curs preparem els alumnes perquè desenvolupin una acció pastoral fonamentada en una sòlida formació filosòfic-humanista i teològica, i els proporcionem les eines i habilitats necessàries per integrar fe i vida, doctrina i praxi en l'acció pastoral d'acompanyament en el procés de la malaltia.

Com ens ajuda la fe?

La fe ens ajuda a sentir-nos responsables dels uns vers als altres, la germanor, a partir del cuidar-se i deixar-se cuidar, on tots som mestres i alumnes d'humanitat, com Jesús i els deixebles ho foren de tots aquells qui van acompanyar i deixar-se acompanyar tot fent possible un miracle d'humanitat.

Oscar Bardají i Martín

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ

Tot parla de Nadal!

Som a les portes de Nadal. Resten poques finestres per obrir al calendari d'Advent. El pessebre ja ocupa el seu lloc encara que li falta el toc final. Els petits ja han fet l'aportació familiar a la recollida d'aliments, els pares la transferència del donatiu a Càritas. El fill gran, a segon de batxillerat, ja s'ha inscrit per recollir aliments per a persones necessitades, a la porta d'un «súper» del barri, els dies previs a Nadal. Els dos de primària, repassen la nadala que recitaran a la sobretaula del dia de Nadal. La de secundària està acabant unes felicitacions per als avis materns i paterns... Els carrers il·luminats. Tot parla de Nadal!

Però... els noticiaris de la televisió i de la ràdio, els diaris, les xarxes informatives, tot ens recorda les situacions de guerra que omplen de morts tantes contrades i afligeixen la vida de moltes persones, germanes nostres. També més a prop, les famílies, moltes immigrants, que malviuen en espais reduïts, poc sanitosos, amb recursos escassos, sense feina, ens recorden els menys afavorits. Són les ombres que es projecten sobre la llum d'aquestes festes que agermanen les persones i les apleguen

en família. Per a molts un Nadal una mica postís, comercialitzat com tantes altres festes, desproveït de sentit o amb molt poc. Utilitzat més que viscut.

I la nit de Nadal, malgrat tot, ens acostarem al portal, veurem com Jesús neix en una gran senzillesa, ens acostarem a Ell i el reconeixem com la llum que ens acompanya cada dia, fins a la fi dels temps. Ell és la nostra esperança i en Ell s'«Estendrà arreu la sobirania, / i la pau no tindrà fi. / Assegut al tron de David, establirà i refermarà el seu regne / sobre el dret i la justícia, / des d'ara i per sempre. / Això és el que farà / l'amor ardent del Senyor de l'univers» (Js 9,6). Aquest és el veritable sentit de la festa que celebrarem: Crist que neix, en la senzillesa del portal, per ensenyar-nos la joia de servir i estimar els altres amb la mateixa senzillesa i generositat.

Preparem la seva vinguda amb la conversió del nostre cor, amb desig que esdevé obra, de compartir el que som i tenim, amb afany de pau i justícia, fent camí per la vida amb un pas que altres puguin seguir, tots embolcallats pel seu amor. Així sí que tot ens parlarà de Nadal.

EN MEMÒRIA DE MN. ALIMBAU

Alzheimer y fidelidad

A continuació podeu llegir un dels darrers articles de Mn. Josep M. Alimbau, periodista, sacerdot i antic col·laborador de l'Oficina de Comunicació de l'Arquebisbat de Barcelona.

La prensa nacional en su día dio la noticia de que un hombre llamado Marcelino, de 78 años, se le había concedido el premio al «Mejor Cuidador de Extremadura».

Su mujer lleva años enferma de Alzheimer profundo. Él vive solo para cuidarla, sonreírla, pasearla, besarla y darle toda clase de atenciones y mimos, y siempre esperando adivinar alguna respuesta. Preguntado: «¿Por qué hace todo ello, si su esposa no se da cuenta?». Marcelino afirmó: «Porque es mi esposa y estoy enamorado de ella, y mientras pueda, mi esposa no irá a ninguna residencia. Estará en «su» casa. La cuidaré yo.»

Segundo caso: Se llama Juan. Tiene también a su esposa enferma de Alzheimer en una residencia. Va todos los días a verla. Por la mañana le da el desayuno, al mediodía le da la comida y al atardecer, la cena. Pasa largas horas a su lado. Algunos le dicen: «¿Por qué pasa tanto tiempo con

ella, si ella no le conoce?». Juan responde: «Ella no sabe quién soy. Yo sí que sé, muy bien, quién es ella.»

San Agustín definía la fidelidad: «El presente del pasado».

El verdadero amor, no se reduce a lo sentimental, a lo físico, a las horas buenas y felices vividas juntos...

El verdadero amor se demuestra, especialmente, en los momentos difíciles, en la enfermedad, en la aceptación del otro, tal cual es hoy, recordando lo que fue durante toda su vida.

Paul Claudel afirmaba: «La señal de que amamos a alguien es que le «damos todo lo mejor» que hay en nosotros.»

Jorge Bernanos sostenía: «Si queréis amar de veras, no os pongáis, no estéis lejos del Amor.»

«Mi esposa, enferma de Alzheimer, no sabe quién soy. Yo sí sé, muy bien, quién es ella» (Juan).

J.M. Alimbau

Lectures de la missa diària i santoral

18. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Jr 23,5-8 / Sl 71 / Mt 1,18-24]. Mare de Déu de l'Esperança, o bé Expectació del part, anomenada popularment «de la O» (antífo-nes); sant Gracià, bisbe; sant Adjutori, mr.

19. ■ Dimarts [Jt 13,2-7.24-25a / Sl 70 / Lc 1,5-25]. Sant Nemesi, mr.; sant Anastasi I, papa (399-401) i mr.; beat Urbà V, papa (occità, 1362-1370); santa Fausta, mare de família mr.; santa Eva, mare dels humans.

20. ■ Dimecres [Is 7,10-14 / Sl 23 / Lc 1,26-38]. Sant Benjamí, patriarca. Sant Domènec (Domingo) de Silos, abat benedictí; sant Macari, prev. i mr.

21. ■ Dijous [Ct 2,8-14 (o bé: So 3,14-18a) / Sl 32 / Lc 1,39-45]. Sant Pere Canisi (1521-1597), prev. jesuïta i doctor de l'Església, nat a Nimega. Sant Severí, bisbe i mr.; sant Glicerí, prev. i mr.; sant Temístocles, mr.

22. ■ Divendres [1Sa 1,24-28 / Sl: 1Sa 2 / Lc 1,46-56]. Sant Zenó o Zenon, mr.; santa Helena, vg. clarissa; santa Francesca-Xaviera Cabrini, vg., fund., patrona dels emigrants.

23. ■ Dissabte. [Ml 3,1-4.23-24 / Sl: 24 / Lc 1,57-66]. Sant Joan de Kety (1390-1473), prev. de Cracòvia. Sant Sèrvul el Paralític; santa Victòria, vg. i mr.

24. ■ † Diumenge vinent, diumenge IV d'Advent (lit. hores: 4a setm.) [2Sa 7,1-5.8b-12.14a.16 / Sl 88 / Rm 16,25-27 / Lc 1,26-38]. Sant Delfí, bisbe; santa Adela, abadesa; santa Irmina, vg., princesa.

DIUMENGE III D'ADVENT

Lectura del profeta Isaïes (Is 61,1-2a.10-11)

L'Esperit del Senyor Déu reposa sobre meu, perquè el Senyor m'ha ungit, m'ha enviat a portar la Bona Nova als desvalguts, a curar els cors adolorits, a proclamar als captius la llibertat, i als presos el retorn de la llum, a proclamar l'any de gràcia del Senyor.

Aclamo al Senyor ple de goig, la meua ànima celebra el meu Déu, que m'ha mudat amb vestits de victòria, m'ha cobert amb un mantell de felicitat, com el nuvi coronat amb una diadema, com la núvia que s'engalana amb joiells. El Senyor Déu farà germinar el benestar i la glòria davant de tots els pobles com la terra fa créixer la brotada o el jardí fa néixer la sembra.

Salm responsorial (Lc 1,46-48.49-50.53-54)

R. La meua ànima celebra el meu Déu.

La meua ànima magnifica el Senyor, / el meu esperit celebra Déu que em salva, / perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa. / Des d'ara totes les generacions / em diran benaurada. R.

Perquè el Totpoderós obra en mi meravelles. / El seu nom és sant, / i l'amor que té als qui creuen en ell / s'estén de generació en generació. R.

Ompli de béns els pobres, / i els rics se'n tornen sense res. / Ha protegit Israel, el seu servent, / s'ha recordat del seu amor. R.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica (1Te 5,16-24)

Germans, viviu sempre contents, no us canseu mai de pregar, doneu gràcies en tota ocasió. Això és el que Déu vol de vosaltres en Jesucrist. No sufoqueu l'Esperit, no desestimeu els dons de profecia; examineu-ho tot i quedeu-vos allò que trobeu bo, guardeu-vos de tota ombra de mal.

Que Déu mateix, el Déu de la pau, us faci del tot sants, i guardi totalment irrepremissibles el vostre esperit, la vostra ànima i el vostre cos per quan retorni nostre Senyor Jesucrist. Déu que us crida, és digne de tota confiança; ell ho farà així.

✠ Lectura de l'Evangelí segons sant Joan (Jn 1,6-8.19-28)

Déu envià un home que es deia Joan. Era un testimoni; vingué a donar testimoni de la llum, perquè per ell tothom arribés a la fe. Ell mateix no era la llum; venia només a donar-ne testimoni.

Quan els jueus van enviar-li, des de Jerusalem, sacerdots i levites per interrogar-lo, el testimoni de Joan fou aquest. Li preguntaren: «¿Qui ets tu?» Ell, sense cap reserva, confessà clarament: «Jo no soc el Messies». Li preguntaren: «¿Qui ets, doncs? ¿Elies?» Els diu: «No el soc». «¿Ets el Profeta que esperem?» Respongué: «No». Li digueren: «Doncs, ¿qui ets? Hem de donar una resposta als qui ens han enviat: ¿què dius de tu mateix?» Digué: «Soc una veu que crida en el desert: "Aplaneu el camí del Senyor", com diu Isaïes».

Alguns dels enviats, que eren fariseus, li preguntaren encara: «¿Per què bateges, doncs, si no ets el Messies, ni Elies, ni el Profeta?» Joan els respongué: «Jo batejo només amb aigua, però, tot i que no el coneixeu, ja teniu entre vosaltres el qui ve després de mi; jo no soc digne ni de deslligar-li la corretja del calçat».

Això va passar a Bet-Ània, a l'altra banda del Jordà, on Joan batejava.

Lectura del libro de Isaïes (Is 61,1-2a.10-11)

El Espíritu del Señor, Dios, está sobre mí, porque el Señor me ha ungido. Me ha enviado para dar la buena noticia a los pobres, para curar los corazones desgarrados, proclamar la amnistía a los cautivos, y a los prisioneros la libertad; para proclamar un año de gracia del Señor. Desborde de gozo en el Señor, y me alegro con mi Dios: porque me ha puesto un traje de salvación, y me ha envuelto con un manto de justicia, como novio que se pone la corona, o novia que se adorna con sus joyas. Como el suelo echa sus brotes, como un jardín hace brotar sus semillas, así el Señor hará brotar la justicia y los himnos ante todos los pueblos.

Salmo responsorial (Lc 1,46-48.49-50.53-54)

R. Me alegro con mi Dios.

Proclama mi alma la grandeza del Señor, / se alegra mi espíritu en Dios, mi salvador; / porque ha mirado la humildad de su esclava. / Desde ahora me felicitarán todas las generaciones. R.

Porque el Poderoso ha hecho obras grandes en mí: / su nombre es santo, / y su misericordia llega a sus fieles / de generación en generación. R.

A los hambrientos los colma de bienes / y a los ricos los despide vacíos. / Auxilia a Israel, su siervo, / acordándose de la misericordia. R.

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses (1Ts 5,16-24)

Hermanos: Estad siempre alegres. Sed constantes en orar. Dad gracias en toda ocasión: esta es la voluntad de Dios en Cristo Jesús respecto de vosotros. No apaguéis el espíritu, no despreciéis las profecías. Examinadlo todo; quedaos con lo bueno. Guardaos de toda clase de mal. Que el mismo Dios de la paz os santifique totalmente, y que todo vuestro espíritu, alma y cuerpo, se mantenga sin reproche hasta la venida de nuestro Señor Jesucristo. El que os llama es fiel, y él lo realizará.

✠ Lectura del santo Evangelio según san Juan (Jn 1,6-8.19-28)

Surgió un hombre enviado por Dios, que se llamaba Juan: este venía como testigo, para dar testimonio de la luz, para que todos creyeran por medio de él. No era él la luz, sino el que daba testimonio de la luz. Y este es el testimonio de Juan, cuando los judíos enviaron desde Jerusalén sacerdotes y levitas a que le preguntaran: «¿Tú quién eres?» Él confesó y no negó; confesó: «Yo no soy el Mesías». Le preguntaron: «¿Entonces, qué? ¿Eres tú Elías?» Él dijo: «No lo soy». «¿Eres tú el Profeta?» Respondió: «No». Y le dijeron: «¿Quién eres, para que podamos dar una respuesta a los que nos han enviado? ¿Qué dices de ti mismo?» Él contestó: «Yo soy la voz que grita en el desierto: "Allanad el camino del Señor", como dijo el profeta Isaías». Entre los enviados había fariseos y le preguntaron: «Entonces, ¿por qué bautizas si tú no eres el Mesías, ni Elías, ni el Profeta?» Juan les respondió: «Yo bautizo con agua; en medio de vosotros hay uno que no conocéis, el que viene detrás de mí, y al que no soy digno de desatar la correa de la sandalia».

Esto pasaba en Betania, en la otra orilla del Jordán, donde Juan estaba bautizando.

COMENTARI

Visqueu contents en el Senyor; Ell és a prop

MN. JOSEP SERRA I COLOMER

Canonge de la Catedral de Barcelona

Algunes persones joves i també grans, diuen que les nostres celebracions de la fe són tristes, avorrides i poc expressives; pot ser que tinguin una part de raó.

Sabem i diem que el missatge de Jesús, és una Bona Notícia, que ha d'alegrar i transformar les nostres vides. De vegades no es nota externament en la mateixa celebració. Hi ha qui diu: «sembla que no celebrem res que sigui important». Sense encallar-nos en allò que diuen diferents persones, cal cuidar les celebracions de la nostra fe, perquè expressin millor el que s'hi realitza.

Aquest diumenge, el profeta Isaïes ens diu: «Aclamo el Senyor ple de goig, la meua ànima celebra el meu Déu». I en el salm, cantem: «la meua ànima magnifica el Senyor, el meu esperit celebra Déu que em salva».

És per estar contents, perquè «l'Esperit del Senyor reposa sobre Jesús, ungit i enviat a portar la Bona Nova, curar, proclamar la llibertat, la llum i l'any de gràcia del Senyor». I Jesús mateix s'aplica aquestes paraules, al principi de la seva vida pública. És que «El Senyor Déu farà germinar el benestar i la glòria davant de tots els pobles».

Sant Pau també ens diu: «vivia sempre contents, no us canseu mai de pregar, doneu gràcies en tota ocasió... examineu-ho tot i quedeu-vos allò que trobeu bo».

Tenim bons motius per estar contents en la fe, i hem de manifestar-ho externament. Però al mateix temps, cal saber qui som i què hem de fer, viure i considerar; que no ens enganyéssim a nosaltres mateixos i ni enganyéssim als altres. Joan Baptista ens dona un bon exemple del que hem de dir i fer.

—Si ens veuen algunes qualitats, no cal que ens donem importància.

—Cal saber qui som i quins són els nostres límits, i potser defectes.

—Tant de bo que sempre fóssim testimonis de la llum que ve de Déu.

—Una veu que proclama, anima, ajuda, a aplanar el camí del Senyor.

—Un cristià en comunió amb els altres cristians, que proclama la fe.

Una persona que dona raó de la seva esperança, i sap explicar el perquè de la seva pau i joia enmig de les dificultats que com tothom pot trobar en la seva vida. Comparteix amb els demés el que té: diners, temps, qualitats, objectes materials... La joia de «**Càritas**», es present en la seva vida.

ACTIVITATS DEL SR. CARDENAL

Missa de la nit de Nadal a la Catedral de Barcelona. El proper diumenge, 24 de desembre, a les 22.45 h, Ofici de Lectura. A continuació, *Cant de la Sibilla*. A les 12 h de la nit, «Missa del Gall», presidida pel cardenal Joan Josep Omella.

AGENDA

Asociación Adoradoras Esclavas del Sagrado Corazón. El proper dijous, 21 de desembre, a les 12.30 h, es farà la trobada en oració davant del Santíssim. A les 13 h, se celebrarà la missa (c/ Mallorca, 234).

Connecta: Especial Nadal 2023. El proper divendres, 22 de desembre, a les 16.30 h, els joves del Secretariat diocesà de Pastoral amb Joves sortiran als carrers de Barcelona per cantar i recollir aliments per als més vulnerables. D'aquesta manera, podran viure i reconnectar amb el veritable sentit de Nadal. A l'Església de Santa Anna. (c/ Santa Anna, 29).

Celebració de Nadal a la Sagrada Família. El proper diumenge, 24 de desembre, a les 19 h, «Missa del Pollet»

Celebració diocesana de la festa litúrgica de la Sagrada Família

El proper dissabte, 30 de desembre, a les 20 h, celebració diocesana de la festa litúrgica de la Sagrada Família amb una Eucaristia presidida pel cardenal Joan Josep Omella, i amb la renovació del compromís matrimonial dels matrimonis que han celebrat 25, 50 o més anys de casats durant el 2023.

Recollida d'invitacions gratuïtes del 18 al 22 de desembre a la parròquia de la Sagrada Família (c/ Sardenya, 318) de 10 a 13.30 h, i de 17 a 20 h, o al Secretariat diocesà de Pastoral Familiar (c/ Diputació, 231) de 9 a 21 h. Els matrimonis que vulguin renovar el seu compromís matrimonial ho han de comunicar al Secretariat diocesà de Pastoral Familiar abans del 22 de desembre. Tel. 934 538 659. c/e: secretaria.familiar@arqbcn.cat

«Missa del Gall», a la cripta. El dilluns, 25 de desembre, a les 9 h, missa internacional a la basílica. Entrada lliure fins a completar l'aforament. Altres misses a la cripta: 10.30 h, 11.45 h, 13 h, 18.30 h i 20 h.

a la basílica. Entrada lliure fins a completar l'aforament. Celebració presidida per Mons. David Abadías, bisbe auxiliar de Barcelona. A les 11 h de la nit, *Cant de la Sibilla*, a la cripta i, a les 12 h de la nit,

Missa del dia de Nadal a la Catedral. El proper dilluns, 25 de desembre, a les 10.30 h, missa conventual. Acabada la missa, benedicció del pessebre. Altres misses: 9 h, 12 h, 13 h, 18 h i 19.15 h.

Pessebre a la Catedral. Fins al 7 de gener romandrà obert el pessebre de la Catedral de Barcelona. Horari: de dilluns a dissabtes i vigílies: de 10 a 13.30 h, i de 16.30 a 19.15 h. Diumenges i festius: de 10 a 13 h, i de 16.30 a 19.15 h.

Centenari de l'aprovació pontificia de la Institució Teresiana. El proper

dijous, 11 de gener, a les 19 h, se celebrarà una Eucaristia d'acció de gràcies a la Basílica de la Mare de Déu de la Mercè. Presidirà Mons. David Abadías, bisbe auxiliar de Barcelona. Tots hi sou convidats. (Plaça de la Mercè, 1).

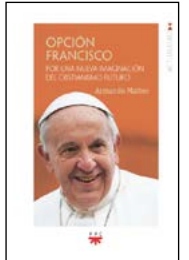
Curs d'introducció a la psicologia i l'espiritualitat. De gener a juny de 2024, des del monestir de Sant Pere de les Puel·les s'organitza un curs d'introducció a la psicologia i l'espiritualitat. El curs es realitza un dissabte al mes, amb possibilitat d'ampliació el divendres al vespre o el diumenge. Podeu fer la vostra inscripció fins al 14 de gener de 2023. Més informació: www.iscreb.org. (c/ Anglès, 55).

Consulta altres actes de l'agenda diocesana

LLIBRES

Opción Francisco, d'Armando Matteo. En aquest llibre de 152 pàgines, editat per PPC, l'autor considera que el cristianisme actual ha de posar en el centre la joia de l'Evangeli, no témer ser creatiu i retornar cada dia a la mirada misericordiosa de Jesús.

CARTA DOMINICAL

† **CARDENAL JUAN JOSÉ OMELLA OMELLA**
Arzobispo de Barcelona

Una hermosa tradición

Nos encontramos de pleno en el tiempo litúrgico de Adviento. La liturgia de estas semanas nos ayuda a preparar la venida de Cristo a nuestro mundo. Preparamos nuestros corazones con la oración y también preparamos ilusionados nuestros hogares con elementos navideños y con una hermosa tradición: el belén.

El entrañable Belén de Navidad ha sobrevivido, pese a muchos cambios sociales, políticos y tecnológicos, durante ocho siglos. Esto nos debería emocionar. Estoy seguro de que estos días ya habréis preparado el belén en algún rincón de vuestras casas. Este año lo haremos todavía con más alegría, ya que se cumplen 800 años de la primera representación del belén, que fue obra de san Francisco de Asís.

Cuentan los biógrafos de san Francisco de Asís que, unos días antes de la Navidad de 1223, san Francisco llegó a Greccio, un pueblo italiano situado en un lugar escarpado donde había grutas. Era un pueblo que le recordó el paisaje de Belén, donde según la tradición nació Jesús. Es por ello que, con la ayuda de la gente del lu-

gar, decidió escenificar el nacimiento de Jesús en una cueva de Greccio.

El santo de Asís y muchos habitantes de Greccio fueron a aquella cueva para celebrar la misa de Nochebuena. Los mismos fieles que participaron en la Eucaristía escenificaron el nacimiento de Jesús. Fue el primer pesebre viviente. Cuentan los testimonios que al terminar la misa todos los que habían celebrado la Eucaristía regresaron a sus casas llenos de alegría. Aquella noche, la luz de la Navidad llegó más que nunca a los corazones de todos los presentes.

Nuestros belenes, pues, tienen un origen franciscano. En ellos hay siempre cinco figuras fundamentales: el niño Jesús, la Virgen María, san José y también, el buey y la mula. Hoy quisiera compartir con vosotros una reflexión sobre dos elementos de gran tradición en Cataluña que a veces olvidamos y que han recogido algunos estudiosos.

El primero es la presencia de alguna casa o edificio en ruinas. Estas ruinas simbolizan a la humanidad, a un mundo lleno de conflictos en el que hay cada vez más empobrecidos. El naci-

miento de Jesús nos devuelve la esperanza. Cuando sentimos a nuestro alrededor que todo se desmorona, pidamos a Cristo que reconstruya nuestras vidas.

El segundo elemento es una figura muy entrañable. Es un pastor que está preparando la comida en una olla. Se encuentra estirado en el suelo y sopla para mantener el fuego encendido. Esta figura nos puede ayudar a tener una actitud contemplativa ante el nacimiento de Jesús. El simpático pastor hace sus tareas diarias y está junto al niño Jesús. Durante estos días, encontremos algún momento para estar junto a Jesús, María y José, y pedirles que nos ayuden a mantener encendido el fuego de nuestra fe.

Queridos hermanos y hermanas, el belén, tal como nos dice el papa Francisco nos ayuda a recordar que «el Padre nos ha dado un hermano que viene a buscarnos cuando estamos desorientados y perdemos el rumbo; un amigo fiel que siempre está cerca de nosotros» (*Admirabile signum*, 3). Preparemos nuestro corazón para recibir a Jesús, el amigo que nunca falla.